

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
NEPRIKLAUSOMŲ EKSPERTŲ PATARIAMOSIOS TARYBOS, SUDARYTOS
MINISTRO PIRMININKO 2020 M. GRUODŽIO 18 D. POTVARKIU NR. 183,
PASITARIMO
PROTOKOLAS

Click here to enter text. Nr.

Vilnius

PASITARIMO DATA – 2021 m. vasario 22 d. 16.00 val.

PASITARIMO DALYVIAI:

Nepriklausomų ekspertų patariamosios tarybos (toliau – Ekspertų taryba) nariai:

Tumas Beinortas	– Kembridžo universiteto ligoninės gydytojas
Ieva Brogienė	– Lietuvos skautijos vyriausioji skautininkė
Vaidotas Grigas	– viešosios įstaigos Molėtų ligoninės direktorius
Laimonas Griškevičius	– viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro vadovas
Ligita Jančorienė	– viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Infekcinių ligų centro vadovė
Vidmantas Janulevičius	– Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas
Ramunė Kalėdienė	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė
Ingrida Olendraitė	– mokslo tyrėja
Valdas Pečeliūnas	– viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų direktorius medicinai
Andrius Romanovskis	– Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas
Paulius Skruibis	– Vilniaus universiteto Psichologijos instituto docentas, Suicidologijos tyrimų centro vadovas
Mindaugas Stankūnas	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius
Kęstutis Štaras	– viešosios įstaigos Centro poliklinikos direktorius
Vaidotas Zemlys-Balevičius	– UAB „Euromonitor International“ duomenų mokslininkas

Kiti dalyviai:

Ingrida Šimonytė	– Ministrė Pirmininkė
Giedrė Balčytytė	– Vyriausybės kanclerė
Arūnas Dulkys	– sveikatos apsaugos ministras
Živilė Simonaitytė	– sveikatos apsaugos viceministrė
Jurgita Grebenkoviėnė	– Sveikatos apsaugos ministerijos kanclerė
Rasa Kiūdytė	– Sveikatos apsaugos ministerijos patarėja
Rasa Jakilaitienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Živilė Gudlevičienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Aistis Šimaitis	– Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas
Renata Surovec	– Vyriausybės kanceliarijos Ryšių su visuomene skyriaus vedėja
Eglė Gasiūnaitė	– Vyriausybės kanceliarijos vyriausioji patarėja teisės klausimais
Loreta Ašoklienė	– Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos stiprinimo skyriaus vedėja
Lukas Galkus	– Sveikatos apsaugos ministerijos Elektroninės sveikatos sistemos ir informacinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas
Simona Stankevičiūtė	– Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos patarėja

Eglė Neciunskienė
Aurelija Urbonienė

– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės vadovė
– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja

1. SVARSTYTA. Dėl COVID-19 situacijos.

A. Šimaitis, Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas, pristatė COVID-19 ligos epidemiologinę situaciją: naujų atvejų skaičiaus mažėjimas sustojo, per parą nustatomų naujų atvejų skaičius išliko stabilus, o teigiamų tyrimų dalis tarp visų atliktų Lietuvos mastu augo, pandemijos pagreitis pirmą kartą šias metais tapo teigiamas ir siekė +10 proc., nors naujų atvejų skaičius šiek tiek sumažėjo, bet teigiamų tyrimų procentas per savaitę išaugo 10 proc. Šiuo metu Lietuvoje yra 24 savivaldybės, kuriose naujų atvejų skaičius auga (prieš savaitę – 17). Taip pat gerokai padaugėjo savivaldybių, kuriose teigiamų tyrimų procentas augo – tokių dabar yra 34 (prieš savaitę – 21). Rytų Lietuva perėjo iš raudonos zonos į juodą, o Šiaurės vakarų – iš raudonos į geltoną. *Apple* mobilumo indeksai rodo, kad praeitos savaitės darbo dienomis bendro mobilumo lygis šalyje pasiekė lapkričio–gruodžio lygį. Pacientų skaičius ligoninėse praeitą savaitę sumažėjo ir nesiekia 1 tūkst. Diskutuota dėl neigiamų epidemiologinės situacijos pokyčių ir konkrečių priemonių, kurių reiktų imtis.

2. SVARSTYTA. Dėl kaukių dėvėjimo.

M. Stankūnas, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius, pristatė mokslinių publikacijų apie medicininių kaukių efektyvumą mažinant COVID-19 plitimą apžvalgą. Pažymėta, kad kaukių dėvėjimas turi reikšmingą įtaką infekcijos plitimo mažinimui. Tarptautinės organizacijos (PSO, ECDC ir CDC) rekomenduoja dėvėti kaukes. Konstatuota, kad daug mokslo publikacijų rodo medicininių kaukių efektyvumą (nuo 6 iki 80 proc.) saugantis nuo COVID-19. Pateikti pasiūlymai dėl komunikacijos apie teisingą asmens apsaugos priemonių dėvėjimą ir motyvaciją dėvėti kaukes, dėl vaizdinės medžiagos apie teisingą dėvėjimą, dėl respiratorių dėvėjimo teikiant kontaktines paslaugas, dėl kaukių dėvėjimo atvirose erdvėse reikalavimų peržiūrėjimo ir kt. Pasisakyta dėl medžiaginių kaukių ir veido skydų neefektyvios apsaugos. Pripažinta, kad tikslinga kaukes dėvėti ten, kur yra susibūrimų ir nesilaikoma nustatyto atstumo, taip pat pasiūlyta atsisakyti kitokių veido dengimo pakaitalų ir nurodyti, kad būtų dėvimos medicininės kaukės arba respiratoriai. Diskutuoti klausimai dėl respiratorių dėvėjimo, teikiant kontaktines paslaugas (kirpyklų, masažo, kosmetologijos ir kt.) ir rekomenduota Sveikatos apsaugos ministerijai apsvaistyti šiuos pasiūlymus. Taip pat nuspręsta pasiūlyti keisti teisės aktus, reglamentuojančius kaukių dėvėjimą ir pateiktos konkrečios rekomendacijos:

- turi būti dėvimos tik medicininės kaukės arba KN95/FFP 2 ir aukštesnės klasės respiratoriai ir atsisakoma kitų veido dangalų, pvz.: veido skydelių, medvilninių kaukių ir pan.
- reikalavimas dėvėti kaukes netaikomas atvirose erdvėse, kai šalia 2 metrų spinduliu nėra kitų asmenų, išskyrus šeimos narius (sutuoktinį arba asmenį, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, vaikus (įvaikius), įskaitant asmens ir jo sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, nepilnamečius vaikus, tėvus (įtėvius), globėjus).

3. SVARSTYTA. Dėl komunikacijos.

P. Skruibis, Vilniaus universiteto Psichologijos instituto docentas, Suicidologijos tyrimų centro vadovas, pristatė pasiūlymus dėl Ekspertų tarybos komunikacijos. Nuspręsta rengti trumpąsias spaudos konferencijas žurnalistams kiekvieną antradienį ir pagal kompetenciją iškomunikuoti aktualius klausimus, kuriais buvo priimti sprendimai Ekspertų tarybos posėdimuose pirmadieniais. Pabrėžta, kad Ekspertų taryba teikia Vyriausybei ekspertinę nuomonę, pasiūlymus ir rekomendacijas, o ne sprendimus.

4. SVARSTYTA. Dėl asmenų, atsisakančių vakcinuotis siūlomo gamintojo vakcina.

L. Galkus, Sveikatos apsaugos ministerijos Elektroninės sveikatos sistemos ir informacinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas, pristatė informaciją apie vakcinavimo situaciją. Problema ta, kad senjorai ir pedagogai atsisako skiepytis „AstraZeneca“ vakcina, taip pat kad kai kurios savivaldybės ne taip greitai sunaudoja gautas vakcinas. Lietuva yra gavusi 267 885 COVID-19 vakcinos dozes, paskirsčiusi 254 185 dozes, panaudojusi 194 169 dozes. Pažymėta, kad nėra bendros informacijos iš ekspertų, netinkamai apie šalutinį vakcinų poveikį komunikuoja žiniasklaida, kai kuriais atvejais trūksta šeimos gydytojų rekomendacijų. Diskusijų metu pasiūlyta svarstyti atskiros alternatyvios vakcinuojamųjų eilės sudarymo galimybę bei užtikrinti lankstesnį perėjimą tarp prioritetinių grupių. Paraginta, vykdant informacinę kampaniją apie COVID-19 vakcinas, pasitelkti bendruomenėse įtakingus asmenis, žinomas asmenybes, medikus, transliuoti personalizuotas žinutes, pabrėžiančias vakcinacijos naudą pačiam asmeniui.

S. Stankevičiūtė, Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos patarėja, pristatė informaciją apie nepageidaujamas reakcijas į vakcinas nuo COVID-19. Nuo skiepijimo pradžios gauti 802 pranešimai apie nepageidaujamas reakcijas. Diskutuota dėl tikslios komunikacijos visuomenei apie tai, kokios šalutinės reakcijos gali būti pasiskiepijus viena ar kita COVID-19 vakcina, siekiant sumažinti visuomenės hiperreakcijas.

NUSPŪSTA:

Pasiūlyti Vyriausybei:

1. Atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją tęsti karantiną.
2. Pakeisti kaukių dėvėjimo reglamentavimą lauke: reikalavimas dėvėti kaukes netaikomas atvirose erdvėse, kai šalia 2 metrų spinduliu nėra kitų asmenų, išskyrus šeimos narius.
3. Nustatyti, kad turi būti dėvimos tik medicininės kaukės arba KN95/FFP 2 ir aukštesnės klasės respiratoriai ir atsisakoma kitų veido dangalų, pvz.: veido skydelių, medvilninių kaukių ir pan.
4. Sveikatos apsaugos ministerijai apsvarstyti pasiūlymą dėl respiratorių dėvėjimo, teikiant kontaktines paslaugas (kirpyklų, masažo, kosmetologijos ir kt.).
5. Svarstyti Sveikatos apsaugos ministerijai efektyviau valdyti vakcinuojamųjų eiles, lanksčiau pereinant į sekančias prioritetines grupes bei svarstant galimybę sudaryti alternatyvias vakcinuojamųjų eiles.

Pasitarimo pirmininkė

Ramunė Kalėdienė

Protokolavo

Aurelija Urbonienė